

УДК 336

JEL H2

DOI 10.33244/2617-5932.8.2021.85-94

Л. О. Петик,*канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансового
менеджменту**e-mail: Liubapetyk@ukr.net***ORCID ID 0000-0002-4807-2236;****Н. Б. Бундз,***здобувач вищої освіти**e-mail: natalyabundz@ukr.net***ORCID ID 0000-0002-0009-9130;****А. С. Кравчук,***здобувач вищої освіти,**Львівський національний університет
імені І. Франка,**м. Львів, Україна**e-mail: annakravcuk52@gmail.com***ORCID ID 0000-0003-0117-0178**

РОЛЬ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ У ДОХОДАХ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

У статті досліджено роль місцевих податків і зборів у системі доходів місцевих бюджетів України на сучасному етапі розвитку економіки. Визначено структуру місцевих податків і зборів. Проведено аналіз динаміки обсягу надходжень місцевих податків і зборів протягом 2016–2020 років та визначено їх частку у загальній структурі доходів місцевих бюджетів. Проаналізовано динаміку надходжень місцевих податків і зборів у розрізі статей упродовж 2016–2020 років. Досліджено основні проблеми сучасної системи місцевого оподаткування. У результаті проведеного дослідження запропоновано заходи щодо підвищення ролі місцевих податків і зборів у системі доходів місцевих бюджетів України.

Ключові слова: *місцеві податки і збори, місцеві бюджети, органи місцевого самоврядування, місцеве оподаткування, фінансова децентралізація.*

Л. О. Петик, Н. Б. Бундз, А. С. Кравчук. Роль местных налогов и сборов в доходах местных бюджетов Украины

В статье исследована роль местных налогов и сборов в системе доходов местных бюджетов Украины на современном этапе развития экономики. Определена структура местных налогов и сборов. Проведен анализ динамики объема поступлений местных налогов и сборов в течение 2016–2020 годов и определена их доля в общей структуре доходов местных бюджетов.

Проанализирована динамика поступлений местных налогов и сборов в разрезе статей на протяжении 2016–2020 годов. Исследованы основные проблемы современной системы местного налогообложения. В результате проведенного исследования предложены меры по повышению роли местных налогов и сборов в системе доходов местных бюджетов Украины.

Ключевые слова: *местные налоги и сборы, местные бюджеты, органы местного самоуправления, местные налогообложения, финансовая децентрализация.*

Метою статті є визначення ролі місцевих податків і зборів у наповненні місцевих бюджетів та виявлення проблемних аспектів функціонування місцевих податків і зборів.

Постановка проблеми. На сьогодні ефективна та дієва система місцевого самоврядування є запорукою успішного розвитку держави. Органи місцевого самоврядування для забезпечення виконання своїх функцій та створення належного життєвого середовища для громадян повинні мати достатні фінансові ресурси, основу яких складають кошти відповідних бюджетів. Місцеві бюджети займають особливе місце в бюджетній системі нашої країни, адже саме з них здійснюється фінансування закладів освіти, культури, охорони здоров'я населення, засобів масової інформації тощо.

Місцеві податки і збори формують дохідну базу місцевих бюджетів та є основним важелем розширення фінансової незалежності та фінансової самостійності місцевих органів влади, тому досить актуальним є дослідження їхньої ролі у доходах місцевих бюджетів та акцентування уваги на наявних проблемах у цій сфері з метою їх подальшого вивчення та врегулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню місцевих податків і зборів у системі доходів місцевого бюджету України приділяється значна увага багатьох науковців, серед яких: С. А. Буковинський, В. І. Кравченко, Н. І. Карпишин, О. П. Кириленко, В. М. Опарін, Н. В. Проць, І. П. Сидор, І. Я. Чугунов та інші. Однак, незважаючи на значну кількість публікацій, питання щодо підвищення ролі місцевих податків і зборів у системі доходів місцевих бюджетів потребує подальшого дослідження.

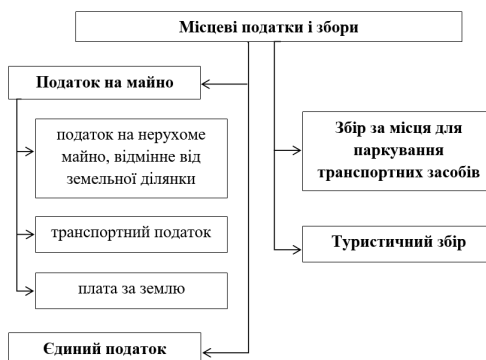
Виклад основного матеріалу дослідження. Місцеві податки і збори є невід'ємною частиною податкових систем України та розвинених країн світу. Вони є важливим інструментом формування власних доходів місцевих бюджетів [1]. У сучасних умовах розвитку економіки нашої держави підвищення ролі місцевих податків і зборів та збільшення дохідної частини місцевих бюджетів за їх рахунок є головним важелем зміцнення та розширення фінансової незалежності та фінансової самостійності місцевих органів влади, оскільки основне призначення місцевих податків та зборів полягає у створенні необхідної фінансової бази місцевих органів самоврядування для виконання власних повноважень, проведення регіональної соціальної політики та комплексного розвитку територій.

Органи місцевого самоврядування можуть диференціювати ставки податків у межах ставки, визначеної законом, надавати додаткові пільги окремим платникам, змінювати строки сплати. На відміну від загальнодержавних податків, місцеві податки і збори надходять лише до місцевих бюджетів та є незначними за обсягом надходжень, їх сплата може бути періодичною або одноразовою, а також вони можуть мати цільове призначення (бути впровадженими на відшкодування витрат територіальних громад) [2].

Місцеві податки та збори є специфічною формою суспільно-економічних відносин на місцевому рівні. У процесі формування доходів місцевих бюджетів за рахунок місцевих

податків та зборів органи місцевого самоврядування повинні проводити таку бюджетну політику, яка б оптимально поєднувала інтереси політичних партій, платників податків та жителів територіальної громади. Причому прагнення органів місцевого самоврядування збільшити надходження місцевого бюджету не повинне знижувати зацікавленість в економічній діяльності з боку платників податків.

До прийняття Податкового кодексу в Україні система справляння місцевих податків та зборів визначалася Законом України «Про систему оподаткування в Україні» та Декретом Кабінету Міністрів України «Про місцеві податки та збори». З прийняттям 20 травня 1993 р. Декрету Кабінету Міністрів України «Про місцеві податки і збори» фактично було встановлено 16 видів місцевих податків і зборів: два місцевих податки (комунальний податок, податок з реклами) та 14 зборів. З введенням у дію у 2010 році Податкового кодексу розпочався новий етап розвитку місцевого оподаткування в Україні, а саме скасовано дванадцять неефективних з економічної і фінансової точки зору місцевих податків і зборів, прийнято новий перелік місцевих податків і зборів, який передбачає два податки і три збори (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, єдиний податок, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір) та два податки і два збори з 2015 року, які і до цього часу є одними із джерел формування місцевих бюджетів України (податок на майно, єдиний податок, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір) (рис.1) [3].

Рис. 1. Структура місцевих податків і зборів

Джерело: складено авторами на основі [3].

Місцеві податки та збори забезпечують значні надходження до місцевих бюджетів, реальну фінансову автономію органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної влади. У структурі доходів місцевих бюджетів за останні роки спостерігається тенденція до збільшення обсягу місцевих податків і зборів, що наведено у таблиці 1.

У 2016 році сума місцевих податків і зборів становила 42,3 млрд грн. У 2017 році ця сума збільшилася на 11 млрд грн і становила 53,3 млрд грн. Протягом 2018–2019 років обсяг місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів продовжував зростати і становив 61 млрд грн та 73,6 млрд грн відповідно. У 2020 році до місцевих бюджетів надійшло 75,7 млрд грн місцевих податків і зборів, що всього на 2,1 млрд грн більше, порівняно із 2019 роком, тобто спостерігається незначне підвищення суми місцевих податків та зборів за цей рік.

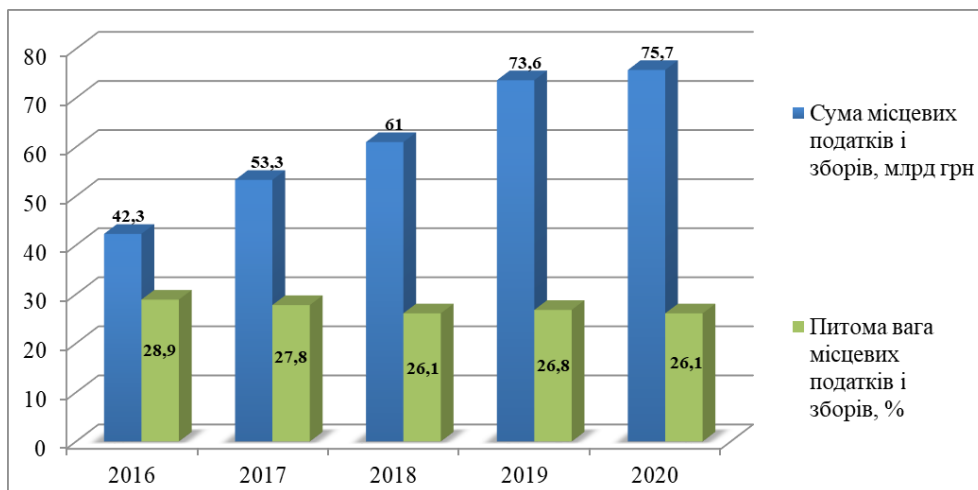
Таблиця 1

Динаміка надходжень загальної суми місцевих податків і зборів до місцевих бюджетів України протягом 2016–2020 рр.

Показники	Роки				
	2016	2017	2018	2019	2020
Доходи місцевих бюджетів України, млрд грн	146,6	191,9	233,9	275,0	290,0
Сума місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів України, млрд грн	42,3	53,3	61,0	73,6	75,7
Питома вага місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів України, %	28,9	27,8	26,1	26,8	26,1

Джерело: складено авторами на основі [4].

Загалом упродовж 2016–2020 років обсяг місцевих податків і зборів у системі доходів місцевих бюджетів України збільшився на 33,4 млрд грн, або на 44,1 %. Проте, як видно із таблиці 1, питома вага місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів України у 2020 році зменшилася на 2,8 %, порівняно із 2016 роком, і становила 26,1 % (рис. 2).

Рис. 2. Загальна сума місцевих податків і зборів та їхня питома вага у доходах місцевих бюджетів України за 2016–2020 рр.

Джерело: складено авторами на основі [4].

Серед основних чинників, які мають вплив на зміну обсягів місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів України, можна виділити такі:

- рівень інфляції, яка не завжди має негативні наслідки. Більш висока інфляція генерує додаткові надходження в бюджет, адже при зростанні цін на товари, податків і зборів до місцевих бюджетів надходить більше;

- рівень середньої заробітної плати, який призводить до збільшення або зменшення податкоспроможності населення;
- рівень економічного розвитку України в цілому та окремих адміністративних одиниць;
- стабільність податкової системи;
- податкова культура населення, яка впливає на рівень ухилення від оподаткування, тінізації економіки та ефективність функціонування податкової системи в цілому тощо [5].

Крім того, вагомим фактором, який вплинув на обсяги надходжень до місцевих бюджетів України у 2020 році, є пандемія COVID-19, що спричинила суттєвий вплив на всі галузі життєдіяльності людей у всьому світі. Зокрема, однією із тих сфер, які найбільше відчували вплив пандемії, є сфера туризму, оскільки через карантинні обмеження, починаючи з березня 2020 року, Україна закрила свої кордони для іноземних туристів, що призвело до скорочення обсягів туристичного збору.

Отже, розглянемо динаміку надходжень кожного із місцевих податків та зборів окремо (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за період 2016–2020 рр., млн грн

Назва		Роки				
		2016	2017	2018	2019	2020
Податок на майно	Податок на нерухоме майно	1 418,9	2 425,6	3 636,0	4 882,3	5 758,9
	Транспортний податок	246,9	245,9	314,9	276,0	202,8
	Плата за землю	23 323,7	26 384,5	27 321,1	32 835,6	31 471,7
Єдиний податок		17 167,1	23 388,3	29 564,2	35 270,2	38 031,0
Збір за паркування транспортних засобів		66,2	77,6	99,8	114,9	91,2
Туристичний збір		54,1	70,2	90,7	196,2	130,6

Джерело: складено авторами на основі [6].

Аналізуючи динаміку надходжень місцевих податків і зборів протягом 2016–2020 років, можна дійти висновку, що найбільший темп приросту серед джерел надходжень місцевих бюджетів демонструє єдиний податок. Зокрема, у 2016 році обсяг надходжень від цього податку становив 17 167,1 млн грн, а у 2020 році – 38 031,0 млн грн. Тобто протягом аналізованого періоду надходження від цього податку збільшилися на 20 863,9 млн грн, що пов'язано зі зростанням мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму для працездатних осіб, які є базою для розрахунку ставок цього податку. Можна стверджувати, що роль єдиного податку у доходах місцевих бюджетів має прогресуючий характер.

Ще одним із найбільш ефективних джерел формування місцевих бюджетів України є податок на майно, а саме його складова – плата за землю. Загальний обсяг надходжень від його сплати до місцевих бюджетів у 2020 році становить 31 471,7 млн грн, що на 8 148 млн грн більше, ніж у 2016 році.

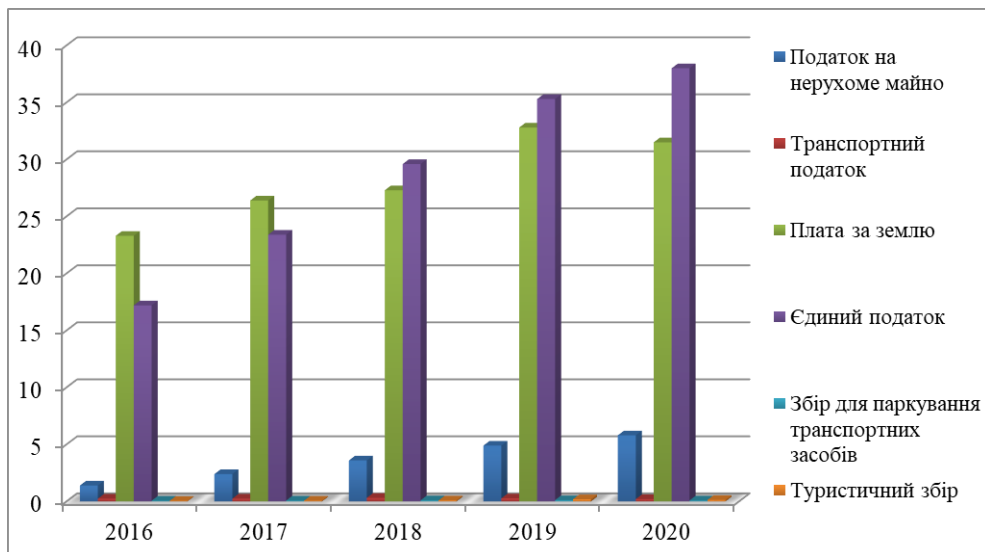
Аналіз надходжень податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, протягом 2016–2020 років має тенденцію до зростання, проте цей податок займає меншу

частку у місцевих бюджетах порівняно із платою за землю та єдиним податком. У 2016 році цей показник становив 1 418,9 млн грн, що на 4 340 млн грн менше, ніж у 2020 році. Зростання обсягу надходжень від податку на нерухомість у доходах місцевих бюджетів свідчить про значне зростання його фіскальної ролі.

Необхідно зазначити, що транспортному податку належить порівняно невелика частка у формуванні місцевих бюджетів України та протягом досліджуваного періоду сума надходжень до бюджетів має тенденцію до скорочення, за винятком 2018 року. Зокрема, у 2017 році обсяг надходжень від цього податку зменшився на 1 млн грн порівняно з 2016 роком. У 2018 році транспортний податок у доходах місцевих бюджетів становив 314,9 млн грн, що на 69 млн грн більше, ніж у 2017 році. Протягом 2019–2020 років цей показник знову скоротився на 112,1 млн грн порівняно з 2018 роком.

Як видно із таблиці 2, у доходах місцевих бюджетів України збори відіграють незначну роль. Частка туристичного збору в доходах місцевих бюджетів у 2020 році становила 0,05 %, що пов'язано з тим, що, по-перше, лише окремі територіальні громади мають туристичний потенціал (пам'ятки архітектури, рекреаційну інфраструктуру тощо), а по-друге, навіть ті громади, що мають потенціал, не завжди та не повною мірою використовують туристичний збір для наповнення своїх бюджетів [7]. Щодо збору для паркування транспортних засобів, то його частка у доходах місцевих бюджетів становила 0,03 % у 2020 році. Це зумовлено тим, що цей збір є вибірковим та встановлюється лише окремими місцевими радами.

На рисунку 3 графічно зображена динаміка надходжень кожного із місцевих податків та зборів протягом 2016–2020 років.

Рис. 3. Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за період 2016–2020 рр., млрд грн

Джерело: складено авторами на основі [6].

Отже, проведений аналіз показує, що на сьогодні найбільш ефективними джерелами, які формують бюджет розвитку міст України, є єдиний податок, який займає 50,2 % у структурі місцевих податків і зборів, та плата за землю, що є складником податку на майно і займає близько 41,6 % серед місцевих податків і зборів. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та транспортний податок, які також є складовими податку на майно, займають меншу частку у доходах місцевих бюджетів, ніж плата за землю.

Хоча і у структурі доходів місцевих бюджетів місцеві податки і збори становлять у середньому до 30 % (решта – надходження загальнодержавних податків і зборів), все ж із проведеного дослідження видно, що зростання обсягу місцевих податків і зборів протягом 2016–2020 років підвищило їхню роль як важливого джерела формування місцевих бюджетів України.

Протягом останніх років в Україні були здійснені суттєві кроки щодо фінансової децентралізації та зміцнення ресурсної бази органів місцевого самоврядування. Були внесені зміни до податкового та бюджетного законодавства в частині збільшення обсягів як власних доходів місцевих бюджетів, так і місцевих податків та зборів, а саме:

- ліквідовані неефективні податки, видатки на адміністрування яких були більшими, ніж надходження від них;
- введено нові податки;
- розширено перелік об'єктів оподаткування;
- змінено податкові ставки;
- розширено коло платників податків тощо [8].

Проте існують певні проблеми наявної системи місцевого оподаткування, до яких можна віднести:

- відсутність стимулів ефективного використання власного фінансового потенціалу території;
- невеликий перелік місцевих податків та зборів порівняно з іншими країнами, де їх кількість сягає 50–100;
- неефективне управління ресурсами місцевих бюджетів;
- значний дисбаланс у надходженнях місцевих податків і зборів у розрізі їхніх видів: податки значно переважають над зборами, це характерно для всіх регіонів;
- відсутність права органів місцевого самоврядування на встановлення власних податків і зборів на своїй території;
- відсутність зацікавленості представників місцевої влади в додатковому залученні коштів шляхом стягнення місцевих податків і зборів;
- відсутність взаємозв'язку між рівнем суспільних послуг, що надаються на певній території, з податковим навантаженням на населення;
- неефективність окремих податкових ставок, що не дає змоги забезпечити стабільних надходжень до місцевих бюджетів тощо [9].

Тому сучасна система місцевих податків і зборів в Україні потребує вдосконалення, адже її завданням є, по-перше, забезпечити достатню кількість власних доходів місцевих бюджетів, по-друге, бути інструментом місцевої соціально-економічної політики, що спрямована на виконання завдань збалансованості економіки та розвитку регіонів. Пошук шляхів підвищення обсягу місцевих податків і зборів повинен відбуватися в напрямі простого збільшення платників податків та розширення бази оподаткування, а також у напрямі встановлення таких податків, які б могли забезпечити достатній обсяг

надходжень, що надасть змогу створити надійне джерело дохідної частини місцевих бюджетів. Дотримання вищенаведених вимог є запорукою створення стабільної та міцної системи місцевого оподаткування в Україні.

Висновки. Отже, сьогодні місцеві податки і збори займають значне місце у формуванні місцевих доходів та є інструментом функціонування і розвитку місцевого самоврядування. Для підвищення їхньої ролі у місцевих бюджетах доцільно вжити таких заходів:

- удосконалити законодавчу базу справляння місцевих податків і зборів;
- відновити стягнення податку на рекламу, адже сьогодні ми живемо в епоху інформатизації суспільства, коли реклама відіграє значну роль як у діяльності більшості підприємств, так і в житті кожного громадянина, а також відновити стягнення ринкового збору;
- запровадити нові види місцевих податків і зборів, зокрема такі, як місцеве акцизне оподаткування алкогольних напоїв, що реалізуються на розлив, додаткове опосередковане оподаткування імпортованих товарів на зразок податку з продажу імпортованих товарів, цільові збори на упорядкування парків, цвинтарів, утилізацію сміття і побутових відходів тощо;
- відкоригувати базу оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме – оподатковувати не його площу, а ринкову вартість нерухомого майна;
- розширити повноваження місцевих громад щодо запровадження нових місцевих зборів та їх адміністрування.

Ці та інші чинники сприятимуть посиленню фінансової стабільності та самостійності місцевих бюджетів, ефективності використання наявного фіскального потенціалу відповідних територій і, як наслідок, покращення рівня та якості послуг, що надаються громадянам.

Перспективні напрями дослідження полягають у визначенні шляхів збільшення ролі місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів України та вдосконалення наявної системи місцевого оподаткування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кириленко О. П. Місцеві фінанси: підручник / за ред. д.е.н., проф. О. П. Кириленко. 2-ге вид., доп. і переробл. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2014. – 448 с.
2. Проць Н. В. Сутність та фіскальна роль місцевих податків та зборів в умовах реформування бюджетного та податкового законодавства [Електронний ресурс] / Н. В. Проць // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 13. – С. 536–541. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/108.pdf>
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI / Офіційний вебсайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
4. Офіційний вебсайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk>
5. Богуславська А. О. Фактори впливу на обсяги податкових надходжень місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / А. О. Богуславська, Ю. О. Набатова // Ефективна економіка. – 2017. – № 9. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5773>

6. Офіційний вебсайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-/derzhavnogo-byudzhetu>

7. Туристичний збір – бонус для місцевих бюджетів [Електронний ресурс] // Ціна держави: вебсайт. – Режим доступу: <https://cost.ua/747-turystychnyy-zbir-bonus-dlya-mistsevykh-byudzhetiv/>

8. Місцеві податки та збори у громадах: законодавство [Електронний ресурс] // Інвестиційні громади України: вебсайт. – Режим доступу: <http://grominvest.com.ua/2019/02/14/mistsevi-podatky-ta-zbory-u-hromadakh-zakonodavstvo/>

9. Сидор І. П. Місцеве оподаткування в Україні в контексті фінансового забезпечення суспільних послуг [Електронний ресурс] / І. П. Сидор, Н. І. Карпишин // Ефективна економіка. – 2020. – № 9. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/58.pdf

REFERENCES

1. Kyrylenko, O. P. (2014). *Miscevi finansy [Local finances]* (2nd ed. by Doctor of Economics, Prof. O. P. Kyrylenko). Ternopil: TNEU.

2. Procj, N. V. (2016). *Sutnistj ta fiskaljna rolj miscevykh podatkiv ta zboriv v umovakh reformuvannja bjudzhetnogho ta podatkovogho zakonodavstva [The essence and fiscal role of local taxes and fees in terms of reforming budget and tax legislation]*. *Global and national economic problems*, (13), 536–541. URL: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/108.pdf>

3. Verkhovna Rada Ukrainy. (2010). *Podatkovy kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine]*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>

4. Oficijnyj sait Ministerstva finansiv Ukrajinjy [The official website of the Ministry of Finance of Ukraine]. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

5. Boghuslavsjka, A. O., Nabatova, U. O. (2017). *Faktory vplyvu na obsjaghy podatkovykh nadkhodzenj miscevykh bjudzhetiv [Factors influencing the amount of tax revenues of local budgets]*. *Efficient economy*, (9). URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5773>

6. Oficijnyj veb-sajt Derzhavnoji kaznachejskogo sluzhby Ukrajinjy [Official website of the State Treasury Service of Ukraine]. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>

7. Turystychnyj zbir – bонус dlja miscevykh bjudzhetiv [Tourist tax is a bonus for local budgets]. *State price*. URL: <https://cost.ua/747-turystychnyy-zbir-bonus-dlya-mistsevykh-byudzhetiv/>

8. *Miscevi podatky ta zbory u ghromadakh: zakonodavstvo [Local taxes and fees in communities: legislation]*. *Investment communities of Ukraine*. URL: <http://grominvest.com.ua/2019/02/14/mistsevi-podatky-ta-zbory-u-hromadakh-zakonodavstvo/>

9. Sydor, I. P., Karpushyn, N. I. (2020). *Misceve opodatkuvannja v Ukrajinjy v konteksti finansovogho zabezpechennja suspiljnykh poslugh [Local taxation in Ukraine in the context of financial provision of public services]*. *Efficient economy*, (9). URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/58.pdf

Lyubov O. Petyk, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Lviv National Ivan Franko University, Ukraine

Natalia B. Bundz, Lviv National Ivan Franko University, Ukraine

Anna S. Kravchuk, Lviv National Ivan Franko University, Ukraine

The Role of Local Taxes and Fees in the Revenues of Local Budgets of Ukraine

Today, local budgets are the most important link in the budget system of any country. Local budgets are used to finance state expenditures at the regional level in the field of education, health care, and social protection. Local taxes and fees are an important tool for generating local budget revenues. In modern conditions of economic development of our state increasing the role of local taxes and fees and increasing the revenue side of local budgets at their expense is the main lever to strengthen and expand financial independence of local authorities, because the main purpose of local taxes and fees is to create the necessary financial base of self-government bodies to fulfill their powers, conduct regional social policy and integrated development of territories. The purpose of the article is to determine the role of local taxes and fees in filling local budgets and identify problematic aspects of the functioning of local taxes and fees. In the course of the research the generally accepted methods of systematic and complex research were used: methods of factor analysis, method of logical generalization, tabular methods, statistical methods, methods of induction and deduction, etc. The article examines the role of local taxes and fees in the system of local budget revenues of Ukraine at the present stage of economic development. The structure of local taxes and fees is determined. An analysis of the dynamics of local taxes and fees during 2016-2020 and determined their share in the overall structure of local budget revenues. The dynamics of revenues from local taxes and fees in terms of articles during 2016-2020 is analyzed. The main problems of the modern system of local taxation are studied, including inefficient management of local budget resources, lack of incentives for effective use of own financial potential of the territory, significant imbalance in local taxes and fees in terms of their types: taxes significantly exceed fees, this is typical for all regions, lack of relationship between the level of public services provided in a given area, with the tax burden on the population, etc. As a result of the study, measures are proposed to increase the role of local taxes and fees in the system of local budgets of Ukraine: to improve the legal framework for local taxes and fees, to restore the tax on advertising and market fees, to adjust the tax base for real estate other than land, namely, to tax not its area, but the market value of real estate, to expand the powers of local communities to introduce new local fees and their administration, and so on.

Keywords: local taxes and fees, local budgets, local governments, local taxation, financial decentralization.

Стаття надійшла до редколегії 10 листопада 2021 року